

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **Befacoal, s. r. o.**, se sídlem Sokolská 46/1795, Praha 2, zast. JUDr. Annou Horákovou, advokátkou se sídlem Žitná 1633/47, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2014, čj. 20148/14/5000-14304-605186, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2015, čj. 6 Af 79/2014 – 52,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2014, čj. 20148/14/5000-14304-605186, kterým byl změněn dodatečný platební výměr na daň z přidané hodnoty vydaný Finančním úřadem pro Prahu 2 dne 4. 4. 2012 pod čj. 94961/12/002511107044. V reakci na výzvu soudu k zaplacení soudního poplatku požádal stěžovatel o jeho prominutí s tím, že to odůvodňují jeho poměry a nejde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování práva.

[2] Městský soud usnesením ze dne 5. 1. 2015, čj. 6 Af 79/2014-28, stěžovatele pro účely rozhodnutí o jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků vyzval k doložení majetkových poměrů. S odkazem na usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008-74, jej mimo jiné poučil o požadavcích na tvrzení a důkazy předkládané žadatelem, pokud je jím právnická osoba.

[3] Stěžovatel na základě shora uvedeného usnesení doložil soudu výpis z účtu Komerční banky, a. s. za období listopad až prosinec 2014, GE Money Bank, a. s. za období říjen až prosinec 2014 a ČSOB, a. s. za období říjen až prosinec 2014 a dále daňová přiznání k dani z přidané hodnoty za období srpen až říjen 2014.

[4] Městský soud žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků nevyhověl, neboť dospěl k závěru, že stěžovatelem předložené údaje k závěru o jeho objektivní nemajetnosti nepostačují. Konstatoval, že z předložených dokladů pouze vyplývá, že na třech jeho účtech je záporný zůstatek a z předložených daňových přiznání lze usuzovat na výši jeho daňové povinnosti. Tyto údaje však nejsou způsobilé k přijetí jakéhokoliv závěru o objektivní majetkové situaci stěžovatele.

[5] Stěžovatel podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost, ve které namítal, že městský soud vycházel při hodnocení jeho majetkových poměrů z nesprávně zjištěného skutkového stavu a zjištěný právní stav nesprávně posoudil. Uvedl, že z dokladů předložených městskému soudu je zřejmé, že je nemajetný a že nemá žádné příjmy. Doplnil, že výzvě k úhradě soudního poplatku nemohl vyhovět, neboť nedisponuje žádným majetkem. Vycházel přitom z výzvy soudu a v případě potřeby by další potřebné doklady doložil. Jelikož žádnou výzvu neobdržel, předpokládal, že jím předložené doklady jsou dostatečné. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je přípustná; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[8] Předmětem sporu je v dané věci posouzení, zda byly v řízení před městským soudem u stěžovatele dány podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Předpoklady pro osvobození od soudních poplatků soudem zakotvuje ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), které stanoví, že „[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.“

pokračování

[9] Objektivní hlediska pro posuzování poměrů žadatele o osvobození od soudních poplatků nejsou v platné právní úpravě vyjádřena. Rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků je tak věcí úvahy příslušného soudu, který přitom přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům na případné dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším podobným skutečnostem (k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2006, čj. 4 Ans 3/2005 – 148, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[10] Břemeno tvrzení i důkazní ohledně prokázání důvodů pro osvobození od soudních poplatků přitom nese samotný žadatel. Svou žádost může opřít o jakékoliv doklady, které jsou způsobilé poskytnout úplný a věrohodný obraz o jeho majetkových poměrech. Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjišťuje (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, čj. 7 Azs 343/2004 - 50, nebo rozsudek ze dne 3. 8. 2011, čj. 2 Afs 36/2011 - 81). Soud přitom vychází především z informací, které mu sdělí samotný žadatel.

[11] V projednávané věci stěžovatel k důkazu o své nemajetnosti předložil výpisy z účtů vedených u třech bankovních ústavů a daňová přiznání k dani z přidané hodnoty. Městský soud stručně, nicméně výstižně, uvedl, že z předložených údajů nelze objektivně posoudit majetkovou situaci stěžovatele. Nejvyšší správní soud se se závěrem městského soudu ztotožňuje, neboť z doložených dokladů si nelze utvořit celkový obraz o finanční situaci a majetkovém zázemí stěžovatele. S ohledem na předmět činnosti stěžovatele, kterým je dle jím doložených přiznání k dani z přidané hodnoty „výroba a rozvod tepla“, lze předpokládat, že peníze na běžných bankovních účtech nejsou jedinou majetkovou účetní položkou evidovanou stěžovatelem. Transakční pohyby na běžných účtech jsou jistě způsobilé dokreslit stav likvidních finančních prostředků stěžovatele, nicméně nemohou představovat stěžejní důkaz o stavu jeho majetku. Z předložených přiznání k dani z přidané hodnoty lze utvořit pouze závěr, že stěžovatel vyvíjí ekonomickou aktivitu, jejímž výsledkem je nárok na nadměrný odpočet plynoucí z přibližně srovnatelných hodnot daně na vstupu i na výstupu. Požadovanou představu o majetkové situaci stěžovatele by mohly poskytnout například účetní výkazy.

[12] Na základě stěžovatelem předložených údajů nelze dovodit, jakým celkovým majetkem stěžovatel disponuje, přičemž právě to je potřebný podklad pro posouzení splnění podmínek nutných k osvobození od soudních poplatků.

[13] Městský soud výzvou ze dne 5. 1. 2015 stěžovatele podrobně poučil o požadavcích kladených na břemeno důkazní i břemeno tvrzení ve vztahu k žádosti o osvobození od soudních poplatků. Současně jej obeznámil s relevantní soudní judikaturou vztahující se k hodnocení majetkových poměrů žadatelů – právnických osob. Zejména za situace, kdy je stěžovatel po celou dobu řízení zastoupen advokátem, nelze městskému soudu vytýkat, že stěžovatele poté, co jej náležitě vyzval ke splnění důkazní povinnosti, opětovně výzvou neupozorňoval na trvající nedostatky jeho žádosti. K takovému postupu nebyl městský soud povinen. Je na stěžovateli, aby náležitě a úplně vylicil a prokázal veškeré skutečnosti týkající se jeho majetkových poměrů.

III. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevnikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu